

طرح درس کتاب «فرشته پدربزرگ»

نویسنده طرح: رضیه رفیعی

گروه سنی: دختران و پسران انتهای دبستان (۱، ۲، ۳)

موضوع: مراقبت

پسری کنار تخت پدربزرگش در بیمارستان نشسته و به خاطرات او از دوران کودکی‌اش گوش می‌دهد. پدربزرگ تعریف می‌کند که وقتی بچه بود هر روز از کنار میدانی که مجسمه‌ی فرشته‌ای در آن بود، می‌گذشت اما به آن نگاه هم نمی‌کرد. او خطرات زیادی را در زندگی‌اش از سر گذرانده و سلامت مانده است ...

اهداف

- آشنایی یا درک حضور نیروی مراقب در ماجراهای زندگی (در این داستان: فرشته مراقب)
- آشنایی با کتاب‌های تصویری
- آشنایی با خاطره‌گویی به عنوان منبعی مهم برای انتقال تجربه و دانش (پدربزرگ تجربه و خاطراتش را برای نوه‌اش بازگو می‌کند؛ برآورده شدن این هدف فقط در حد انگیزش ابتدایی بحث است و بنا به وقت کلاس، بیشتر از این، فعالیت یا پرسشی متناسب با آن انجام نخواهد شد).

ابزار مورد نیاز

- کتاب داستان
- چسب (تعداد گروه‌ها)
- قیچی (تعداد گروه‌ها)
- مدادرنگی (تعداد گروه‌ها)
- نامه
- مقوای آ ۴ به (تعداد گروه‌ها)
- تلویزیون
- نقشه جهان
- انیمیشن داستان
- کاربرگ تصاویر انتخاب شده از کتاب برای انجام فعالیت
- آخر داستان (به تعداد گروه‌ها)

پاکت نامه‌ای را به دانش‌آموزان نشان دهید. به آن‌ها بگویید: «پدربزرگی از کشور آلمان نامه‌ای برای نوه‌اش فرستاده است. (از بچه‌ها پرسید که می‌توانند روی نقشه آلمان را پیدا کنند یا نه.) او خبر ندارد که نوه‌اش دارد به دیدنش می‌رود. چون پدربزرگ خیلی مریض است و در بیمارستان است. نامه الان پیش ماست. پدربزرگ خاطراتش را در نامه برای نوه‌اش نوشته است.»

از روی متن نامه بخوانید. (دانش‌آموزان را ترغیب کنید که خوب به خاطرات پدربزرگ گوش دهند و بخش‌هایی از آن را به خاطر بسپارند.)

انیمیشن داستان را پخش کنید.

به دانش‌آموزان بگویید: «حالا نوه پیش پدربزرگش رسیده است. هم‌زمان که پدربزرگ خاطراتش را تعریف می‌کند، ما خاطراتش را در این فیلم می‌بینیم.»

آنچه که ما می‌بینیم با نوشته‌های پدربزرگ در نامه تفاوت دارد. تا آخر فیلم دقت کنید تا متوجه تفاوت نامه با فیلم بشوید.»

بحث و گفتگوی پس از قصه گویی

می‌توانید از پرسش‌های زیر برای گفتگوی پس از قصه استفاده کنید.

• داستان چه تفاوتی با دفعه‌ی اول پیدا کرد؟ (اگر دانش‌آموزان متوجه تفاوت داستان از حیث حضور فرشته نشدند، روی یک یا دو تصویر از داستان سؤال کنید که پدربزرگ آن کار را انجام داد یا کس دیگر؟ یا خودتان مقایسه کنید.)

• فرشته در داستان چه کارهایی انجام می‌دهد؟ (از بچه‌ها بخواهید برخی از تصاویر را به یاد بیاورند و توضیح دهند. اگر چیزی به خاطرشان نیامد، دو صحنه از داستان را نشان دهید و این سوال را پرسید.)

• کارهای فرشته چه کمکی به پدربزرگ می‌کرد؟

• به نظر شما فرشته چه ویژگی‌هایی دارد؟ چرا؟ از کجای

داستان این را متوجه شدید؟

(اگر بچه‌ها معنای کلمه‌ی «ویژگی» را نمی‌دانند، برایشان

چند مثال بزنید: مثلاً کسی که به همه کمک می‌کند و مهربان

است؛ مادرها چگونه‌اند؟...)

* با توجه به متن راهنمایی که در مورد فرشتگان پیوست شده است، لیستی از ویژگی‌های مرتبط را انتخاب کنید و در صورت لزوم آن لیست را بخوانید و از دانش آموزان بخواهید از بین این صفات، ویژگی‌های مرتبط با فرشته را انتخاب کنند.

** بنا به سطح سواد و درک مخاطب، می‌توانید فایلی از تصاویر مرتبط با ویژگی‌ها تهیه کنید که در صورت لزوم آن تصاویر را به دانش آموزان نشان دهید).

• به نظر شما پدر بزرگ می‌داند فرشته‌ی مراقبی دارد؟ از کجا فهمیدید که بله یا نه؟ (از بچه‌ها بخواهید تصویری از داستان که مربوط به جواب‌شان است را نشان دهند).

• چرا فرشته از پدر بزرگ مراقبت می‌کند؟

*** ممکن است حین گفتگو، بچه‌ها این سوال را بپرسند که چرا خدا فرشتگان را آفریده است؟ خوبی‌اش چیست. می‌توانید این سوال را مثل یک تحقیق به خود بچه‌ها بسپارید تا بعد از فکر کردن و پرسش از دیگران، جلسه‌ی بعد پاسخ خود را بیاورند. می‌توانید برای پاسخ به این سوال یک امتیاز خاص قرار دهید.

یا خودتان این سوال را در پایان بحث مطرح کنید. (یعنی قبل از اینکه فعالیت کلاسی را توضیح دهید) و از دانش آموزان بخواهید به آن فکر کنند، کمی درباره‌ی آن صحبت کنید و در ادامه از دانش آموزان بخواهید پس از تحقیق، پاسخ خود را در جلسه‌ی بعد به همراه بیاورند. برای بحث درباره‌ی فرشتگان به متنی که به این طرح درس پیوست شده است، رجوع کنید.

* ساخت کتابچه‌ی داستان از زبان فرشته مراقب

مراحل انجام فعالیت:

۱. ابتدا برای دانش‌آموزان توضیح دهید که: «بچه‌ها خاطرات پدربزرگ را از زبان خودش شنیدیم. حالا به نظر تان اگر قرار بود فرشته‌ی مراقب پدربزرگ، خاطرات او را تعریف کند ماجراها چه فرقی می‌کرد؟ می‌خواهیم با هم یک کتابچه درست کنیم و در آن خاطرات پدربزرگ را از زبان فرشته‌ی مراقبش بنویسیم.»
۲. دانش‌آموزان را به گروه‌های دو نفره تقسیم کنید. (در هر گروه یک دانش‌آموز کم سواد و یک دانش‌آموز با سواد)
۳. تصاویر انتخاب شده از کتاب داستان را بین گروه‌ها تقسیم کنید. به هر گروه یک برگه از تصاویر را بدهید.
۴. از دانش‌آموزان بخواهید در هر تصویر به این فکر کنند که فرشته در این صحنه چه می‌بیند، چه می‌خواهد یا چه چیز می‌گوید.
۵. به هر گروه دو عدد مقوای آ ۴ بدهید. دانش‌آموزان مقواها را از وسط تا می‌کنند و روی هم قرار می‌دهند تا شبیه یک کتابچه شود.
۶. در این مرحله، از برگه‌ی تصاویر، تصاویر را قیچی می‌کنند و هر تصویر را در یک صفحه از کتابچه می‌چسبانند.
- (نکته: تصاویر را باید به گونه‌ای در هر صفحه بچسبانند که فضایی برای نوشتن فکر یا سخن فرشته داشته باشند.)
۷. سپس اعضای گروه با هم فکری هم، در زیر یا کنار هر تصویر می‌نویسند که در این صحنه فرشته‌ی مراقب چه می‌بیند، چه می‌خواهد یا چه چیز می‌گوید.
۸. در این مرحله، دانش‌آموزان می‌توانند کتابچه خود را به دلخواه تزئین کنند و عنوانی برای داستانشان انتخاب کنند.

فعالیت‌های دیگر

* تحقیق در مورد فرشتگان.

* نوشتن خاطره: موقعیتی از زندگی خود را به یاد بیاورید. سپس بنویسید چگونه در این موقعیت فرشته‌ی مراقب به شما کمکی کرده است.